

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/60/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721204006
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6721204006.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Martina Štubniaka a sudkýň JUDr. Janky Benkovičovej a JUDr. Janky Boroškovej, v právnej veci starostlivosti o maloletú Q. K., narodenú XX. XX. XXXX, bytom U. D. XX, XXX XX T., t. č. N. XX, XXX XX I., dieťa rodičov: matky I. K., rod. D., narodenej XX. XX. XXXX, bytom N. XX, XXX XX I., právne zastúpenej JUDr. Luciou Filipkovou, advokátkou, so sídlom Sládkovičova 26, Banská Bystrica a otca X.. N. K., narodeného XX. XX. XXXX, bytom U. D. XX, XXX XX T., právne zastúpeného MÉSŽÁROS BARIAKOVÁ advokátska kancelária s.r.o., so sídlom P. O. Hviezdoslava 344/23, 960 01 Zvolen, IČO: 52 488 047, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 13P/49/2021-47 z 15. októbra 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (I. výrok). Súčasne ale nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú Q. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok, otcovi vymedzil styk s maloletou na každý týždeň v utorok a vo štvrtok v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod. a na každý nepárny týždeň v roku od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že otec je oprávnený i povinný prevziať si maloletú v stanovené dni a hodiny pred bydliskom matky a matka je oprávnená i povinná na stanovenom mieste v stanovené dni a hodiny maloletú otcovi odovzdať so všetkými potrebnými vecami a pripraviť ju na stretnutie s otcom, ktorý je zasa oprávnený i povinný v stanovené dni a hodiny maloleté dieťa odovzdať matke pred jej bydliskom so všetkými potrebnými vecami a „pripraviť ho na stretnutie s matkou“, pričom neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci rozvodu manželstva rodičov vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14P/24/2021 alebo do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletej vedenému na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14P/30/2021, podľa toho čo nastane skôr (II. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (III. výrok).

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie zdôvodnil citáciou ust. § 2 ods. 1 a § 360 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CMP“) a tiež § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 36 ods. 1 Zákona o rodine a v podstatnom uviedol toto:

„15. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia, ako aj obsah podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v mysle § 365 CMP nie je dôvodný, nakoľko za daného stavu neboli osvedčené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania v zmysle návrhu

otca. Súd má osvedčené, že pokiaľ ide o starostlivosť o maloletú, nateraz je o ňu postarané, maloletá nie je bez rodinného zázemia, výchovy, bez dozoru, neosvedčilo sa vážne ohrozenie alebo narušenie života, zdravia alebo priaznivého vývoja maloletej a preto nie je dôvodné nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu.

16. Čo sa týka alternatívneho návrhu otca maloletej, a teda nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle § 365 CMP, súd taktiež dospel k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia v znení ako bol otcom podaný, nie je dôvodný. Súd upozorňuje na skutočnosť, že pre navrhnutú formu starostlivosti o maloleté dieťa Zákon o rodine vyžaduje určité podmienky, kedy možno zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, v ust. § 24 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (obidvaja rodičia musia byť spôsobilí dieťa vychovávať, obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o dieťa a musí to byť v záujme dieťaťa tým, že takto budú lepšie zaistené potreby dieťaťa, pričom so striedavou osobnou starostlivosťou musí súhlasiť aspoň jeden z rodičov dieťaťa).

Predpokladom pre ustanovenie striedavej osobnej starostlivosti je, že dieťa nebude vytrhávané opakovane z prostredia školy alebo predškolského zariadenia a cyklicky umiestňované do iného prostredia, že teda obidvaja rodičia žijú aspoň približne v mieste, ktoré umožňuje dieťaťu dennú dochádzku do zariadenia, ktoré už navštevuje resp. na ktorom sa dohodnú (uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23 CoP 96/2011 zo dňa 23. júna 2012).

V zásade je taktiež potrebné, aby rodičia dokázali vzájomne spolu komunikovať vo veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa a o jeho celkovej starostlivosti, inak sa striedavá starostlivosť neodporúča. Rodičia si musia uvedomiť dôležitosť vzájomnej komunikácie, nutnosť rešpektu, tolerancie, ako aj samotnej dohody medzi nimi navzájom. Ťažisko striedavej starostlivosti spočíva v tom, aby malo maloleté dieťa styk s oboma rodičmi vyvážený, aby ho obaja rodičia vychovávali a aby si dieťa, o ktorého starostlivosti sa rozhoduje, mohlo udržať produktívny a láskyplný vzťah k obom rodičom, a to i po zrušení spoločnej domácnosti. (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. 15 CoP 13/2016 zo dňa 9. marca 2016). Pre účely neodkladného opatrenia však nemožno mať za to, že by súd už mal dostatočné podklady o všetkých týchto zákonom vyžadovaných podmienkach pre to, aby dieťa bolo zverené do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov. Súd taktiež poukazuje na skutočnosť, že v konaní 14P/24/2021 bude nariadenie znalecké dokazovanie práve za účelom zistenia osobnostných predpokladov rodičov na zabezpečenie starostlivosti o dieťa.

17. Súd však vzhľadom na vyššie uvedené a s ohľadom na záujem maloletého dieťaťa dospel k záveru, že do rozhodnutia vo veci samej je nevyhnutné upraviť starostlivosť o maloleté dieťa a styk maloletého dieťaťa s otcom na čas do rozvodu. Výkon rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu súdom dosiaľ upravený nebol (uznesením č.k. 14P/30/2021-119 zo dňa 17.06.2021, právoplatným dňa 16.07.2021, súd upravil len vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému dieťaťu).

Súd vychádzal jednak zo skutočnosti, že obaja rodičia majú zákonné právo stretávať sa s maloletým dieťaťom, avšak je predovšetkým potrebné dbať na citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia ako aj rešpektovanie práva dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a rešpektovanie práva dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Súd pri rozhodovaní prihliadal na vek a potreby dieťaťa, zamestnanie otca maloletého dieťaťa ako aj na skutočnosť, že matka maloletého dieťaťa je v súčasnosti študentkou, a teda nepracuje. Súd sa taktiež stotožnil s odporúčaním K.. V. J., podľa ktorej je vo všeobecnosti pre dieťa vo veku ešte nedovŕšeného tretieho roku života pre zdravý vývin dôležité jedno stabilné bezpečné zázemie a odluka na viac dní môže predstavovať nadmerný psychický stres. Nakoľko na tento čas súd v konaní nemá dostatočne overené osobnostné predpoklady a intelektové schopnosti rodičov ani dieťaťa na realizovanie striedavej starostlivosti o maloleté dieťa, súd dočasne zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky. Súd však v neposlednom rade prihliadol aj na vzájomný pozitívny vzťah medzi maloletou a otcom, a preto súd upravil aj dlhodobjší styk maloletého dieťaťa s otcom (na víkend), nakoľko považuje vyhovujúce podmienky pre maloleté dieťa v domácnosti otca v potrebnej miere za preukázané (maloleté dieťa do septembra 2021 žilo striedavo aj v domácnosti otca). Súd v záujme zachovania rodinných citových väzieb teda umožnil otcovi styk s maloletým dieťaťom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, tzn. každý týždeň v utorok a vo štvrtok v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod. a v každom nepárnom týždni v roku od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že otec je oprávnený i povinný prevziať si maloleté dieťa v stanovené dni a hodiny pred bydliskom matky a matka je oprávnená i povinná na stanovenom mieste, v stanovené dni a hodiny maloleté dieťa otcovi odovzdať so všetkými potrebnými vecami a pripraviť ho na stretnutie s otcom. Otec je oprávnený i povinný v stanovené dni

a hodiny maloleté dieťa odovzdať matke pred jej bydliskom so všetkými potrebnými vecami a pripraviť ho na stretnutie s matkou. Tým bude nateraz zabezpečená vhodná úprava starostlivosti otca o maloleté dieťa a ich vzájomný styk každý týždeň počas dvoch pracovných dní poobede a každý nepárny týždeň v roku dlhodobejší styk cez víkend, pričom súd považoval úpravu styku v stanovenom rozsahu nateraz za dostačujúcu.

Je potrebné osobitne dať do pozornosti, že neodkladným opatrením stanovená úprava styku otca s maloletým dieťaťom je len minimálnou úpravou, ktorá nijako nebráni tomu, aby sa rodičia najmä s prihliadnutím na aktuálne potreby a túžby maloletého dieťaťa dohodli na širšom rozsahu vzájomného stretávania sa otca s maloletým dieťaťom. Súd dodáva, že vyživovacia povinnosť otca voči maloletému dieťaťu bola upravená uznesením č.k. 14P/30/2021-119 zo dňa 17.06.2021, právoplatným dňa 16.07.2021 a preto súd nebude túto povinnosť inak upravovať.

18. Záverom je potrebné uviesť, že neodkladné opatrenie má dočasný charakter, z čoho vyplýva, že ním stanovená úprava práv a povinností účastníkov by mala byť len v rozsahu nevyhnutnom pre zachovanie ohrozených práv príslušného účastníka, vrátane dieťaťa. V rámci posudzovania splnenia predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia nie je úlohou súdu podrobne sa zaoberať dôvodmi a okolnosťami, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie vo veci samej. Až na základe dokazovania môže súd v rozhodnutí vo veci samej upraviť výkon práv a povinností k dieťaťu tak, aby toto rozhodnutie bolo v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. V zákonnej lehote podal proti uzneseniu odvolanie otec. Žiadal uznesenie zmeniť a uložiť matke povinnosť odovzdať maloletú do ich striedavej osobnej starostlivosti tak, že maloletá bude od piatka párneho týždňa od 16:00 hod. do nasledujúceho piatka nepárneho týždňa do 16:00 hod. s ním a od piatka nepárneho týždňa od 16:00 hod. do nasledujúceho piatka párneho týždňa do 16:00 hod. s matkou. Eventuálne navrhol uznesenie zrušiť a vrátiť vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. V odvolaní namietal, že návrh na neodkladné opatrenie podal predovšetkým kvôli obave o zdravie a psychiku maloletej, ktorá u matky trpí problémami s vyprázdňovaním. Matka pritom účelovo a svojvoľne ukončila doteraz bezproblémovo rok realizovanú striedavú starostlivosť o maloletú a jemu umožnila stretnutie s maloletou na 2 hod týždenne za jej prítomnosti s tým, že maloletú mu nedá pokiaľ nerozhodne súd. Touto argumentáciou sa prvoinštančný súd vôbec nezaoberal a napriek nesplneniu podmienok podľa § 365 CMP, čo sám v 15. bode odôvodnenia konštatoval, rozhodol o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky. Toto rozhodnutie jej umožnilo dosiahnuť všetko s čím nesúhlasil (zmenu všeobecného lekára maloletej, zmenu trvalého bydliska) a čo sa jej nepodarilo dosiahnuť v konaní sp. zn. 14P/30/2021, kde bol jej návrh zamietnutý. V konaní nebolo preukázané, že by na ich strane ako rodičov alebo na strane maloletej existovala skutočnosť, ktorá by striedavú osobnú starostlivosť diskvalifikovala. Do prvého pojednávania vo veci ich rozvodu sa vzájomne považovali za dobrých rodičov, neboli problémy pri odovzdávaní, vychádzali si v ústrety aj pokiaľ išlo o dni trávené maloletou u niektorého z nich a bola to matka, ktorá poukazom na práve ňou samou vyvolané komunikačné problémy sa snažila zabrániť striedavej osobnej starostlivosti. Podľa otca prvoinštančný súd v napadnutom rozhodnutí neprihliadol na citové väzby, ktoré k nemu maloletá prechováva, čo preukázal aj tým, že práve u neho žiadne problémy s vyprázdňovaním nemá, začala bezproblémovo navštevovať predškolské zariadenie a dožaduje sa jeho prítomnosti. Jeho prostredie maloletej vyhovuje viac, pretože ide o jej domáce prostredie, v ktorom od narodenia vyrastala.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu navrhla uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že prvoinštančný súd dostatočne odôvodnil potrebu nariadenia neodkladného opatrenia a ním prijatá úprava pomerov je v záujme maloletej. Odkedy totiž po naliehaní otca začali realizovať striedavú osobnú starostlivosť (od januára 2021 nepravidelne a od apríla 2021 pravidelne), začali sa u maloletej objavovať viaceré zdravotné komplikácie (problémy s vyprázdňovaním), zmeny správania k horšiemu a zmeny nálad, ktoré nepriaznivo vplývali na jej vývoj. K zlepšeniu stavu neprispelo ani to, že otec trval na tom, aby v čase jeho osobnej starostlivosti maloletá navštevovala materskú školu v I., ktorú maloletá počas septembra 2021 aj skutočne navštevovala. Striedavá starostlivosť nie je v záujme maloletej, čo potvrdilo aj vyšetrenie klinickej psychologičky K. V. J.. Ďalej matka vysvetlila, že svoju osobnú starostlivosť

považuje za prospešnejšiu pre maloletú preto, že keď bola maloletá u otca väčšinu času trávila v domácnosti svojich starých rodičov (otcových rodičov), kde aj pravidelne prespávala, ďalej že keď bola v týždni od 14. 09. do 21. 09. 2021 v jej starostlivosti, začala badať na maloletej zmeny v správaní, bola plachá, plačlivá, každé ráno sa budila s plačom a nechcuťou ísť do škôlky a napokon keď 28. 09. 2021 okolo 16:00 hod prevzala maloletú od otca, ktorý jej síce oznámil, že zvracala a mala hnačky, po príchode domov do I. mala maloletá teplotu a po následnej návšteve lekárskej pohotovosti jej bola diagnostikovaná dehydratácia a tráviace ťažkosti. Otec jej teda maloletú odovzdal na hranici vážnej dehydratácie.

6. Kolízny opatrovník počas odvolacieho konania vyjadrenie nepodal.

7. Na základe otcom podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) uznesenie prvoinštančného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

9. Odvolací súd musel pristúpiť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, pretože prvoinštančný súd svoje rozhodnutie riadne nezdôvodnil. Za preskúmateľné rozhodnutie (jeho odôvodnenie) nemožno ani v prípade rozhodnutia o neodkladnom opatrení považovať opísanie obsahu návrhu, vymenovanie listinných dôkazov, citáciu ustanovení CSP a CMP upravujúcich neodkladné opatrenia (resp. citovanie § 36 ods. 1 Zákona o rodine) a v podstate všeobecné konštatácie o ne/dôvodnosti návrhu na neodkladné opatrenie bez jasného vysvetlenia, čo konkrétne (t. j. aké dôkazy a z nich plynúce zistenia) viedlo súd k tým záverom aké prijal. V zásade sa prvoinštančný súd venoval podstate prípadu na stranách 6 a 7 napadnutého uznesenia (odseky 15 až 18 odôvodnenia) a konkrétne v odsekoch 15 a 16 odôvodnenia uviedol, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP nie je dôvodný, keďže neboli osvedčené skutočnosti odôvodňujúce naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov v zmysle návrhu otca, avšak v odseku 17 uviedol, že „vzhľadom na vyššie uvedené a s ohľadom na záujem maloletého dieťaťa dospel k záveru, že do rozhodnutia vo veci samej je nevyhnutné upraviť starostlivosť o maloleté dieťa a styk maloletého dieťaťa s otcom na čas do rozvodu.“. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v zmysle § 325 ods. 1 CSP potreba bezodkladnej úpravy pomerov neodkladným opatrením buď daná je alebo daná nie je (táto všeobecná podmienka je špecificky konkretizovaná v osobitnom ust. § 365 ods. 1 CMP) a teda sa neviaže na konkrétne navrhované znenie neodkladného opatrenia ako to nesprávne uviedol okresný súd, ktorý na jednej strane potrebu neodkladného opatrenia nevzhladol a na druhej strane v podstate z tých istých dôvodov (použijúc odkaz „vzhľadom na vyššie uvedené“) neodkladné opatrenie nariadil. Ďalej ale už neuviedol nič konkrétnejšie s výnimkou odkazu na správu klinickej psychologičky K.. V. J. (okresný súd nesprávne uviedol, že ide o K.. V. J.) a na časť znenia § 24 ods. 4 Zákona o rodine (podľa ktorého súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.) konštatujúc, že „pri rozhodovaní prihliadal na vek a potreby dieťaťa, zamestnanie otca maloletého dieťaťa ako aj na skutočnosť, že matka maloletého dieťaťa je v súčasnosti študentkou, a teda nepracuje.“ a že „Nakoľko na tento čas súd v konaní nemá dostatočne overené osobnostné predpoklady a intelektové schopnosti rodičov ani dieťaťa na realizovanie striedavej starostlivosti o maloleté dieťa, súd dočasne zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky.“. Potom už len okresný súd deklaroval, že prihliadal aj na vzájomný pozitívny vzťah medzi maloletou a otcom a preto upravil dlhodobjší styk (na víkend) vzhľadom na vyhovujúce podmienky v domácnosti otca pre maloletú, ktorá do septembra 2021 žila striedavo aj tam. Odôvodnenie napadnutého uznesenia tak neobsahuje jednoznačne identifikovateľné a presvedčivé dôvody vedúce k záveru o nedôvodnosti otcom podaného návrhu na neodkladné opatrenie a na druhej strane k nutnosti neodkladného zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky (a úprave styku otca). Odôvodnenie uznesenia nezodpovedá ust. § 236 CSP (lebo aj stručné odôvodnenie musí obsahovať zrozumiteľné uvedenie toho, na čom sa výrok uznesenia zakladá) a teda nie je v súlade s právom otca (a v konečnom dôsledku ani matky a maloletej) na spravodlivý proces. Súd sa samozrejme v rámci rozhodovania o neodkladnom

opatrení nemôže zaoberať do podrobností všetkými okolnosťami, ktoré sú podstatné pre meritórne rozhodnutie, avšak nemôže ignorovať tie, ktoré sú pre posúdenie potreby nariadenia neodkladného opatrenia rozhodujúce. A v tomto prípade sa prvoinštančný súd nijak nevysporiadal s tvrdeniami otca, na ktorých tento zakladal potrebu nariadenia neodkladného opatrenia.

10. Nedostatok odôvodnenia napadnutého uznesenia nebolo možné odstrániť v odvolacom konaní, keď zároveň okresný súd v rozsahu primeranom neodkladnému opatreniu nezistil skutočný stav vecí. Aj neodkladné opatrenie ako rozhodnutie v mimosporovom konaní má reflektovať skutočný stav vecí (§ 35 CMP) a za tým účelom je súd nieže oprávnený, ale povinný vykonať aj iné než navrhnuté dôkazy (§ 36 CMP). Prirodzene, v rámci zachovania rýchlosti poskytnutia ochrany neodkladným opatrením.

11. V tomto smere odvolací súd zistil, že na Okresnom súde Zvolen bolo, resp. je vedených viacero konaní týkajúcich sa maloletej, keď zo zoznamu pripojeného na spisovom obale je zistiteľné, že Okresný súd Zvolen v konaní sp. zn. 14P/24/2021 rozhoduje o rozvedení manželstva rodičov a s tým spojenej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, v konaní sp. zn. 14P/30/2021 je predmetom konania úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu manželstva a okrem toho okresný súd rozhodoval aj o niekoľkých návrhoch rodičov na neodkladné opatrenia. Konkrétne uznesením č. k. 12P/30/2021-67 zo dňa 01. 07. 2021 zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne úpravy styku s maloletou a ohľadne udelenia súhlasu namiesto matky, aby maloletá mohla navštevovať MŠ B.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 07. 2021. Ešte predtým uznesením č. k. 14P/30/2021-119 zo dňa 17. 06. 2021 ale okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej a ktorým súčasne zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti a v časti určenia trvalého pobytu maloletej. Súčasne zastavil konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti úpravy styku otca s maloletou. Proti tomuto uzneseniu podala matka odvolanie, o ktorom rozhodol tunajší odvolací súd uznesením č. k. 14CoP/37/2021-206 zo dňa 02. 11. 2021 tak, že uznesenie potvrdil čo do zamietnutia návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti a ohľadne určenia trvalého pobytu maloletej a v zastavujúcom výroku napadnuté uznesenie zmenil a zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia aj v časti úpravy styku otca s maloletou.

12. Z uvedeného je zjavné, že prvoinštančný súd napadnutým uznesením dňa 15. 10. 2021 nariadil neodkladné opatrenie upravujúce zverenie maloletej matke a styk otca s maloletou, hoci v tom čase nebolo ešte v konaní sp. zn. 14P/30/2021 právoplatne rozhodnuté o matkou podanom návrhu na neodkladné opatrenie, ktorý sa takisto týkal zverenia maloletej a úpravy styku. Odvolací súd aj z tohto dôvodu musel napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, lebo aj keď medzičasom konanie o matkou podanom návrhu na neodkladné opatrenie v konaní sp. zn. 14P/30/2021 právoplatne skončilo, prvoinštančný súd bude musieť v nadväznosti na ust. § 329 ods. 3 CSP najskôr posúdiť, či právoplatné uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 14P/30/2021-119 zo dňa 17. 06. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14CoP/37/2021-206 zo dňa 02. 11. 2021 nepredstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Nerozhodné totiž je, že návrh na neodkladné opatrenie bol podaný otcom a akú konkrétnu úpravu pomerov maloletej svojim návrhom požadoval, ale to, či sa zmenili skutkové okolnosti v porovnaní so skutkovými okolnosťami, ktoré boli významné pre uznesenie o neodkladnom opatrení Okresného súdu Zvolen č. k. 14P/30/2021-119 zo dňa 17. 06. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14CoP/37/2021-206 zo dňa 02. 11. 2021. Iba ak ku zmene významných skutkových okolností došlo, nebude daná prekážka rozhodnutej veci podľa § 230 CSP v spojení s § 329 ods. 3 CSP. Vzhľadom na tieto ustanovenia nie je totiž prípustné, aby ten istý skutkový základ bol opätovne predmetom rozhodovania o neodkladnom opatrení, ak už bol vecne posúdený v inom právoplatne skončenom konaní o neodkladnom opatrení.

13. Ak teda prvoinštančný súd dospeje k záveru, že o prekážku res iudicata sa nejedná, pripojí si všetky spisy vedené ohľadne maloletej, aby tak zistil skutočný stav vecí a neopomenie prešetriť aktuálne pomery v rodine prostredníctvom príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Na podklade skutočností vyplývajúcich i zo súvisiacich spisov potom posúdi otcom i matkou v tomto konaní predložené listinné dôkazy sústrediac sa na ich obsahovú stránku a na to, aké skutočnosti z nich vyplývajú. Pritom nie je potrebné, aby prvoinštančný súd v novom rozhodnutí vymenúval dôkazy, resp.

prepisoval ich obsah, ale aby uviedol, čo pre rozhodnutie podstatné z toho-ktorého dôkazu vyplynulo a ako ho vyhodnotil v súvislosti s ostatnými.

14. Vo vyjadrení k podanému odvolaniu matka potvrdila otcom uvádzanú skutočnosť, že o maloletú sa ako rodičia starali striedavo v podstate na týždennej báze a rozdielne boli len ich tvrdenia o tom, odkedy takáto forma starostlivosti o maloletú fungovala a aký vplyv na ňu mala. Kým podľa otca striedavú osobnú starostlivosť realizovali rok a mala bezproblémový priebeh, matka uviedla, že maloletú si s pravidelnosťou striedali až od apríla 2021 a pôsobila na ňu nepriaznivo najmä po zdravotnej stránke. Prvoinštančný súd preto bude musieť v súvislosti s rozhodnutím o neodkladnom opatrení zamerať svoju pozornosť na tieto skutočnosti, t. j. posúdiť, či práve striedavá osobná starostlivosť spôsobila u maloletej najmä zdravotné problémy (ťažkosti s vyprázdňovaním), lebo len tak bude možné nateraz vylúčiť túto formu starostlivosti ako pre maloletú nevhodnú. Odvolací súd totiž nesúhlasí s tým, že prvoinštančný súd striedavú osobnú starostlivosť neakceptoval v podstate len z toho dôvodu, že nemal dostatočne overené osobnostné predpoklady a intelektové schopnosti rodičov ani maloletej a preto maloletú dočasne zveril matke. Striedavá osobná starostlivosť rodičov pritom fungovala ako je to zrejme aj z otcom doloženého prehľadu (č. I. 17pv spisu) a k jej ukončeniu došlo zo strany matky v súvislosti s tým, že dňa 28. 09. 2021 mala prevziať maloletú od otca v zanedbanom zdravotnom stave. Otec ku svojmu návrhu priložil kópie SMS správ, prostredníctvom ktorých s matkou v následnom období komunikovali a z týchto je zrejme, že matka si osobuje právo rozhodovať sama o záležitostiach týkajúcich sa maloletej (napr. SMS správa „R. ti nedám až do kým nerozhodne súd.“, resp. „Nikto nebráni v styku, jednoducho dieťa bude u mňa a bodka. Ak chceš môžeš si dohodnúť čas a za mojej prítomnosti byť s ňou tu na ihrisku 2 hodiny. Do rozhodnutia súdu bude Q. bývať u mňa.“), hoci rodičovské práva otca neboli žiadnym súdnym rozhodnutím obmedzené. Toto je podľa odvolacieho súdu relevantné vo vzťahu k posúdeniu potreby bezodkladnej úpravy pomerov neodkladným opatrením do času rozhodnutia vo veci samej a aj s tým sa bude musieť prvoinštančný súd vysporiadať.

15. Odvolací súd ešte dodáva, že v zmysle § 40 CMP v mimosporovom procese neplatí zásada viazanosti súdu petitom, súd nie je viazaný návrhom účastníka, ak sa konanie mohlo začať ex offo a preto nebolo potrebné, aby prvoinštančný súd I. výrokom napadnutého uznesenia návrh otca zamietal, ak súčasne II. výrokom nariaďoval neodkladné opatrenie. Zároveň nebolo správnym ani to, že prvoinštančný súd trvanie neodkladného opatrenia naviazal na dve súdne konania podľa toho, ktoré z nich skončí skôr, keď je v prejednávanej veci zrejme, že neodkladné opatrenie má preklenúť pomery do času rozvodu manželstva a teda má vecnú súvislosť s konaním sp. zn. 14P/30/2021 (o úpravu práv a povinností do času rozvodu) bez ohľadu na to, ktoré z dvoch konaní skončí skôr.

16. Z týchto dôvodov neostávala odvolaciemu súdu iná možnosť ako uznesenie prvoinštančného súdu podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní bude úlohou okresného súdu postupovať vyššie popísaným spôsobom.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.